

Opplevelsespakker | Cecil's Café | Arbeidern | Trompetfabrikken | Kunstforeningen | Nøstetangen | Elvebyen | Overnatting | Kontakt oss

Garverieventyret i Gamle-Hokksund.

11.04.2006

Skrevet av Hans Bakken

@copyright 2006

Storgt. 1 i det egentlige Gamle-Hokksund starter ved Hokksund Bru Her lå i sin tid et garveri nederst mot Dramselva bak nåværende Hokksund Hotell. Dette ble kalt Braathens garveri og opphavsmannen var egentlig Hans Nielsen Hauge.

Rundt 1802 hadde han vært pådriver i arbeide med å anlegge Ekers papirfabrikk på Fredfoss i Vestfossen.

I interesseskapat i denne bedriften satt også garveriforkjemperen Nils Braathen fra Hokksund som også eide andeler i

garveriet i Hokksund. Nils Braathen ivret veldig etter å kunne overta dette garveriet og drive det for egen regning.

Og det gikk slik som Braathen ønsket. Den 10/7-1810 skjedde overtagelsen.

Denne Nils Braathen ble født 26/11-1771. Han ble i voksen alder gift med Marthe Gundersdatter som ble født 8/8-1779 og døde 6/3-1852. Familien fikk 6 barn.. Nils Braathens far hette egentlig Hans Nilsen Aaseie og født i 1738.

Når Nils tok navnet Braathen var det etter den gården han eide ved Fredfoss i Vestfossen. Det var også vanlig på den tiden. Nils Braathen la for dagen en utrolig innsatsvilje for å gjøre noe ut av sitt fag. I forbindelse med garveriprosessen var det utelukkende han som den gang brukte bark ved tilvirkningen. Ulempene var at det tok alt for lang tid før læret var ferdig.. Erfaringsmessig gikk det ca. 2 år

Det tok ikke lang tid før det spredtes at dette garverifantomet var noe spesielt. Det var vel derfor han også ble titulert som Norges første yrkesgarver.

I løpet av sitt yrkesaktive liv ble han en rik og velstående mann. Han hadde bl.a. amtmannsgården som lå på Lerberg i Hokksund. Det sted som da Lina og Bjørn Ristvedt eier og bebod i dag.

Petter Braathen som var Nils Braathens sønn ble født i 1816. Han førte videre sin fars virksomhet og gikk ikke av veien for å prøve noe nytt i faget..

Petter var egentlig gårdbruker. Men forsto straks at garveribrasjen også kunne gi et skikkelig utkomme. Men han måtte ha mer kunnskap. På sin veg lyttet han til hva som skjedde i faget andre steder. I sin streben etter mer viten falt han for at kalkprosessen var løsningen for å få tiden for garvingen ned til et år. Selv om bark fortsatt var det viktigste garvematerialet, ga ikke Petter opp. Han skjønnte at forskningen på dette område ville finne nye metoder for å få garvingen ned til ennå kortere tid

Petter ble gift med Anne Kirstine Ek. De fikk 12 barn hvorav 2 sett tvillinger.

Hans Severin ble født 8/10-1847 og ble den som fulgte i sin fars fotspor og overtok bedriften. Fra første stund lå det faktisk i kortene at denne gutten ville og under sin utdannelse oppholdt han seg lenge i både Tyskland og England for spesielt sette seg inn i nye garvemetoder. Men han nøyde seg ikke bare med å besøke disse 2 land. Han oppsøkte både Sveits og Frankrike. Tilslutt gjestet han også Danmark. Slik at han fikk med seg både det beste og nyeste på området. På disse turene var han også opptatt av bruken av ekstrautstyr og alt som kunne bidra til at garvetida kom ned mot 1/2 år eller mindre

Hans Severin ble gift med Mathilde født Kopsland. Hun ble født 13/10-1848. De hadde 8 barn, og fra denne familien var det Hans som ble født 4/10-1879 som fulgte i sin fars fotspor. Han utviklet sin fars garvemetode videre og fikk tilvirkningen av spesielt fettlær til å foregå på 2 til 3 mndr. Hans Braathen oppholdt seg også lenge tid i utlandet, spesielt i Tyskland i første omgang. Han fortsatte siden til Amerika hvor han oppholdt seg også en god stund..

Da han igjen satte foten på norsk jord, hadde han planene delvis klare for å anlegge et moderne kromgarveri for tilvirkning av nyere lærsorter som bokskalv, chevraux og sist men ikke minst waterproof som den gang ble lansert under merket Braathens waterproof. Det viste seg snart at dette produktet ble meget godt mottatt. Det tok ikke skade av varme. var vannett og slitesterkt

Omlaggingen til kromgarveri viste seg å ta tid. I tillegg krevde det mange penger. Spesielt var

Aktiviteter

Spennende sesong ved Nøstetangen Muséet.

07.06.2008 12:00

Neil Young konsert med Dagfinn Kolberg m/ band

14.06.2008 21:00

St.Hanssfest med Jo Nesbø på Cecil

21.06.2008 21:00

Konsert med Vidar Johnsen&Peter Nordberg

26.07.2008 21:00

Groovy Company spiller blues

08.08.2008 20:00

Søk i websiden

 søk

Nyhetsbrev

Meld deg på vårt nyhetsbrev for regelmessige oppdateringer!

 E-post

I Gamle-Hokksund ble det for snart 100 år siden etablert en avis som het Dagens Krav-Et frisinnet organ for næringslivet.

Nylig har Eikerbygdas første rendyrkede Internett avis etablert seg i Storgata:

Eikernytt.no

maskinene som måtte til dyre i anskaffelse og produksjonen viste seg å bli mer kostnadskrevenne enn tidligere antatt.

Nå var gode råd dyre. Var det forsvarlig å låne penger til prosjektet? Det ble da brakt på bane at Hans Severin hadde en onkel i Sverige. Kontakt ble opprettet. Og faktisk lovet onkelen å stille nødvendig kapital til veie. Det viste seg at hans onkel var ingen ringere enn konsul Braathen i Sundsvall i Sverige. Denne Gustav Peder Braathen hadde på grunn av sine ikke minst finansielle evner., svingt seg opp og sto nå fram som den framgangsrike mannen i svenske industrifortak av flere slag, men først og framst i skogindustrien

Fra sin residens på Alnøen styrte G.P. Braathen et helt lite imperium av sagbruk og ulik annen industri. Men så skjedde det som velte alle Hans Severins planer om et kromgarveri. Hans onkel døde plutselig kort tid etter at han hadde gitt det muntlige tilsagn om penger til garveriet. G.P. Braathens disponent som bestyrte firmaet ville ikke respektere det muntlige løfte om lån til foretaket. Inger penger ble derfor bevilget. Videre drift av garveriet ble da stoppet. Avgjørelsen slo derfor beina under en stor drøm om et foretak som til å begynne med så ut til og lykkes.

I og med at Hans Severin da måtte avvike garveriet, så han seg etter et mulig annet sted han kunne fortsette. Da det ikke skjedde, ble alt solgt.

Ny eier fikk heller ikke noe sving på sakene. Derimot så et trykkeri dagens lys en kort tid etter Eier der begynte med å gi ut en bygdeavis ved navn Eikerposten. Også dette slo feil etter kort varighet.

Ekteparet Gunvor og Olaf Sanden som bodde i nærheten av garveriet, hadde i lengere tid vært på utkikk etter et sted hvor de kunne starte et overnattings- og spisested i Storgt.

I og med at trafikken økte i gata både med hensyn til forretninger, bolighus og folk generelt, var det vel nærliggende å tro at en slik næring hadde livets rett.

I 1930 fikk så ekteparet kjøpt garverigården. Da begynte virkelige det store og tunge arbeide med bl.a. gjenfylling av de store og mange vannkummer som var det viktigste produksjonsleddet den gangen garveriprosessen pågikk.

Olaf Sanden som om sommeren jobbet som fløter foresto arbeidet med gjenfylling i fritida og når renoveringen av selve bygningen startet tok han også del i dette sammen med byggmestrene Hans og Anders Solberg. Ekteparet Sanden hadde mens byggearbeidet pågikk tatt kontakt med offentlig myndighet, i dette tilfelle lensmannen om mulig tillatelse til å bygge et servicebygg med hotell-standard.

Dette ville bli innvilget under forutsetning at bygningen fikk 11 utleierom som tilsvarte dagens hotellstandard.

I 1933 sto hotellet klart med alle formalia i orden. Sanden Hotell var et faktum.

Hans Bakken

 Utskriftsvennlig versjon

Copyright 2005 gamlehokksund.no